

5. *Christian Gotfried*, Volonteur i Livregimentet, 3 Aar Cadet i Dronningens Livregt., fangen som Fændrik ved Helsingborg 1710, Fændrik i Marineregimentet $22/7$ 1712, Secondlieut. i Staffelds Regt. $3/12$ 1714, faldt ved den anden Storm paa Stralsund 1716¹⁾
6. *Christine Justine*, gift i Glückstadt $9/4$ 1708 med Ingenieur Capt. Anton Dilleben.

Spørgsmål og Svar.

Svar I.

(4 R. VI. S. 88, Spørgsmaal 4).

Anne Cathrine Lund, der var gift med Skibsfører Hans (Rasmussen) *Sahlgaard* paa Strømsø, maa, som af Spørgeren formodet, være en Datter af Skibsmaaler og Tiendskriver *Peder Andersøn Lund* og *Ingeborg (Hansdatter) Grønbech*. Dette vil formentlig med Sikkerhed fremgaa af følgende Oplysninger:

I 1738 kalder Skibsfører Lars Pederssøn *Pharo* (der var gift med Elisabeth Hansdatter *Grønbech*?) Sr Hans Sahlgaard paa Strømsø for sin „*kjære Svoger*“, ligesom ogsaa Hans Sahlgaards Enke *Anne Cathrine Lund* i 1740 selv siger, at *Johan Grønbech* (en Søn af Hans Jenssøn Grønbech og 2den Hustru Boel Johansdatter Hass²⁾) var hendes „*Morbroder*“. Efter dette er det vel allerede klart, at *Anne Cathrine Lund* maa have været en *Datter* af Skibsmaaler *Peder Anderssøn Lund*, der netop var gift med *Ingeborg Hansdatter Grønbech*, en Søster af den forannævnte *Johan (Hanssøn) Grønbech* og af *Lars Pharo*s Kone *Elisabeth Hansdatter Grønbech*. At Forholdet er dette bestyrkes ved forskellige andre Data. Saaledes blev der 7 Juli 1755 i Fredriksstad afholdt et Skifte efter *Jacob Hanssøn Lund*, der for nogle Aar siden var kommen til Fredriksstad under „*jus asyli Frihed*“ og der havde taget Borgerskab. Han var nu død uden at efterlade sig Noget. Enken *Ingeborg Cathrine Sahlgaard*, med hvem han kun havde havt et dødfødt Barn (født i Christianssand 14 Juli 1750, begr. der 16 Juli s. A.) reiste efter Mandens Død tilbage til Drammen, hvor hun døde paa Bragernes 1774 (begr. 22 Febr s. A.) 54 A. gl. Under Skiftet efter Manden opgaves det, at han havde følgende Arvinger, nemlig: Moderen *Helle*, sl. *Hans Pederssøn Lunds* i Christianssand, Brødrene *Jens Grønbech Lund* og *Peder Hanssøn Lund* samt Søsteren *Jomfru Ingeborg Lund*. At den her nævnte *Hans Pederssøn Lund* har været en Søn af Skibsmaaler *Peder Anderssøn Lund* i Drammen, siges vel intet Steds. Men det bestyrkes yderligere ved at Sønnen *Jens Grønbech Lund* aabenbart har sit Navn fra *Morbroderen* Justitsraad *Jens Grønbech* til Storhammar Gaard, der var Slægtens mest fremtrædende Medlem. Broderen *Jacob Hanssøn Lund* blev 29 Mai 1750 i Christianssand gift med *Ingeborg Cathrine Sahlgaard* efter at de under 17 April s. A. havde faaet kgl. Bevilling til Egteskab *uanset at de vare „i andet og tredie Led“ beslægtede*. Bevillingen kan dog ikke forstaaes saaledes, at *Jacob Lunds* Fader var Broder af *Ingeborg Cathrine Sahlgaards* Morfader eller Mormoder. Men Meningen maa øiensynlig være, at Egtefællerne vare *baade* i 2det og i 3die Led beslægtede. Thi at *Ingeborg Cathrine Sahl-*

¹⁾ Ref. Sag. $21/3$ 1710, $25/8$ 1710, $20/8$ 1716. ²⁾ Jfr. dette Tidsskrift, 3 R. III. S. 53. ³⁾ Jfr. dette Tidsskrift 3 R. II. S. 252.

gaard's *Moder* var en kjødelig *Søster* af Jacob Hanssøn Lunds *Fader* er utvivlsomt. Ingeborg Cathrine Sahlgaard var nemlig en Datter af Skibsfører Hans (Rasmussøn) Sahlgaard og Anne Cathrine Lund, hvilken sidste blev begravet paa Strømsø som Enke 11 Februar 1743. Efter Manden der døde i 1739, sad hun ifølge kgl. Bevilling af 9 Juli 1728 (conf. 10 Aug. 1731) i uskiftet Bo med deres fælles Børn. Og om disse faar man Oplysning i den Ansøgning Datteren „Ingeborg Cathrine Sahlgaard, Enke efter Jacob Lund“ den 16 Febr. 1760 fra Strømsø indsendte til Kongen, om at erholde udbetalt et Arvebeløb, der var afsat til Broderen Peder Sahlgaard. Hun oplyser her, at saasart hendes Moder Anne Cathrine Lund, afgangne Capt. Hans Sahlgaards Enke i Februar 1743 var afgaaet ved Døden, blev der holdt Skifte efter hende, hvilket blev sluttet 30 October 1744. Arven blev udlagt 2 Brodre og 4 Søstre, hver henholdsvis med 153 Rdl. 63 Sk. og 76 Rdl. 79½ Sk. Herved blev det dog ikke bemærket, at den ældste Broder Peder Sahlgaard, som allerede i nogle Aar havde faret tilsøs fra Udlandet, sandsynligvis var død før Moderen, da hverken hun eller hendes Børn havde mindste Underretning fra ham i de 2 sidste Aar og man heller ikke fra London, hvor han havde havt sit sidste Ophold. havde kunnet faa nogen Oplysning. Da Broderen var ugift, søgte hun derfor om, at den Arv, der var afsat til ham, maatte udbetales Arvingerne istedetfor efter Loven at tilfalde Kongens Kasse. Fadereren Hans Sahlgaard førte i nogle Aar Hs. Maj's Skib „Haabet“, med hvilket han nedbragte store Kvaniteter Marmor til Kjøbenhavn. Men paa hans Nedreise med en saadan Ladning i Aaret 1739 var han forulykket med Mand og Mus, hvorved ogsaa den største Del af hans Formue var gaaet tabt. Dette bevægede Kongen til at give Enken 70 Rdl. i aarlig Pension, hvilken efter hendes Død af sær kgl. Naade bleve hendes 3de ugifte Døtre bevilget, saa længe de forbleve i ugift Stand. Hvad Resultatet blev, ved jeg ikke. Men Arvingerne have sagtens faaet Arven udbetalt. At Anne Cathrine Lund var en *Søster* af Hans Pederssøn Lund i Christianssand fremgaar ogsaa med fuld Sikkerhed af Skiftet efter hendes 2den Broder Nils Pederssøn Lund, begravet i Christiania 18 Novbr. 1735, 45 A. gl. Dette holdtes i Christiania 14 Novbr. s. A. til Deling mellem Enken Martha Mortensdatter Berner og afdødes Sødskende, nemlig Broderen Hans Pederssøn Lund i Christianssand, der var død og havde efterladt sig Børn, Søsteren Anne Cathrine Lund, gift med Capt. Hans Sahlgaard i Drammen, og en Søster Boel Pedersdatter Lund, der var død og havde efterladt en Datter, gift med Nils Guttormsøn paa Strømsø. Boet var forøvrigt fallit. Heraf fremgaar dog med Sikkerhed, at Hans Pederssøn Lund i Christianssand var en *Broder* af Hans Sahlgaards Kone, og at saaledes Jacob Hanssøn Lund og hans Kone vare *Sødskendebørn*. At de tillige kunne have været *Næstsødskendebørn*, som man efter Bevillingen skulde formode, er vistnok ikke umuligt. Hans Pederssøn Lunds Kone Helle Jacobsdatters Slægt kjendes nemlig ikke. Og det er meget muligt, at enten hendes Moder kan have været en *Søster* af Hans Sahlgaards Fader Rasmus Sahlgaard, eller at den sidste kan have været gift med en Søster af en af Helle Jacobsdatters Forældre. At Anne Cathrine Lund var en *Datter* af Peder Anderssøn Lund ses ogsaa af et Mandtal over umyndige Arvingers Midler paa Strømsø i 1713. Her heder det nemlig, at Peder Anderssøn Lunds 2de umyndige Døtre Anne Cathrine og Bodild Christine Lunds Arvemidler (4 Rdl. 2 Mk. 23¼ Sk.) „staar under Morbroderen Johan Reinholdt Grønbechs Vergemaal hos Moderen“¹⁾.

E. A. Thomle.

1) Breve fra Byfogden i Strømsø (Kristiania Stiftsarch. VIII. 43 i N. Rigsarch.).